Relațiile internaționale în perioada interbelică

Descrierea resursei: E o lecție recapitulativă care încearcă, prin jocul de rol și dezbatere, să-i pună pe elevi în situația de a analiza acțiunile de politică externă ale statelor în perioada interbelică. Ca elevii să poată analiza, e necesar să cunoască deja evoluția politică din perioada interbelică, să înțeleagă contextul care a determinat traseul politic al statelor pentru a putea emite păreri susținute de argumente despre justețea deciziilor individuale sau de grup, în a doua situație având în vedere Societatea Națiunilor. Atuurile acestei lecții sunt date de lucrul în echipă cu evenimente istorice care trebuie selectate, comparate și analizate astfel încât să permită elaborarea unui punct de vedere argumentat, un joc de rol care poate stimula atât cunoașterea personalităților politice ale perioadei, cât și înțelegerea complexității umane și a deciziilor care s-au luat în contextul istoric respectiv.

Cum servesc elevului toate acestea?

- se folosește de cunoștințele acumulate pentru a le analiza = gândește critic;
- dezbate pe baza argumentelor și contrargumentelor pe care le-a găsit;
- își asumă un punct de vedere = ia decizii;
- înțelege pluralismul ideilor și al manifestărilor umane, deci și diversitatea;
- oferă un model de învățare, dar și de raportare critică la realitatea socială și politică pe care o trăiește = înțelege rostul studierii istoriei în formarea lui ca om și cetățean.

Disciplina: **Istorie**

Unitatea de conținut: Lumea în război.

Tema: Tratatele de pace. Noua hartă a Europei

Relaţiile internaţionale. Agresiunea statelor totalitare

Clasa: **a VII-a**

Tipul lecției: **recapitulativă**

Competențe specifice:

2.2. Explorarea surselor istorice prin utilizarea instrumentelor specifice gândirii critice
A.î. compararea informaţiilor provenite din surse istorice diferite, în vederea stabilirii unor asemănări şi a unor deosebiri.

3.1. Determinarea relaţiilor dintre personalităţile şi grupurile umane în desfăşurarea faptelor istorice
A.î. realizarea unor proiecte de grup sau individuale despre relaţia dintre personalităţi şi grupurile umane.

4.3. Folosirea perspectivelor multiple şi a capacităţilor de analiză critică pentru luarea deciziilor pe bază de argumente şi dovezi pertinente
A.î. construirea și folosirea de argumente plecând de la surse în analiza unui fapt/proces/personaj istoric;
A.î. realizarea unor dezbateri asupra unor situaţii-problemă folosind informaţii din surse care prezintă puncte de vedere diferite.

Obiective operaționale:

- Să utilizeze informațiile istorice despre politica externă a statelor în perioada interbelică în contexte comparative;
- Să aducă argumente care susțin justețea deciziilor luate de fiecare stat în parte;
- Să găsească contraargumente care să contrazică poziția afirmată a unuia sau a mai multor state;
- Să analizeze o situație dată din mai multe perspective;
- Să evalueze rolul Societății Națiunilor.

Desfășurarea activității:

Activitatea de organizare trebuie realizată înainte de ora propriu-zisă pentru a câștiga timp. Elevii alcătuiesc o listă cu statele reprezentative pentru perioada și tema în discuție. Apoi sunt împărțiți în grupe cu 3-4 membri, fiecare echipă reprezentând delegația unui stat interbelic. Nu trebuie uitați reprezentanții Ligii Națiunilor.

Președintele Societății Națiunilor deschide ședința de bilanț invitând țările participante la un dialog deschis, sincer, principial. Este stabilit timpul alocat intervenției fiecărui stat – 5 minute.

Participanții vor expune poziția externă a fiecărui stat analizând elementele pozitive și negative prin raportare la scopurile Societatea Națiunilor având ca sarcini de lucru:

- Să prezinte 3 caracteristici ale politicii externe a statului ales în perioada interbelică în contexte comparative;
- Să compare acțiunile statului ales cu cele ale altor state în discuție;
- Să aducă 2-3 argumente care susțin/contrazic poziția afirmată a unuia sau a mai multor state;
- Să evalueze rolul Societății Națiunilor.

Reprezentanții celorlalte state au dreptul de a adresa întrebări sau de a aduce contraargumente la analizele prezentate.

După finalizarea prezentărilor și a discuțiilor dintre reprezentanții statelor participante, se va alcătui o analiză SWOT a activității Societății Națiunilor în perioada interbelică.

Ca termen de comparație pentru analiza realizată în clasă, profesorul poate da ca temă pentru acasă citirea articolului din revista Historia accesibil la https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/o-organizatie-sortita-eseculu-societatea-natiunilor

Resurse necesare:

Materiale: foi flipchart, markere în diverse culori, coli A4, computer, videoproiector, Internet pentru proiectarea unor *fotografii* ce înfățișează *ședința Adunării Generale a Societăţii Naţiunilor şi sediul organizației, devenit azi sediul ONU*; acestea pot accesa linkul - https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/o-organizatie-sortita-eseculu-societatea-natiunilor

(Şedinţă a Adunării Generale a Societăţii Naţiunilor)

https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/o-organizatie-sortita-esecului-societatea-natiunilor

(Palatul Naţiunilor, aflat la Geneva, a fost sediul Societăţii începând cu 1929;astâzi este sediu ONU)

- Timp: 50 minute
- Umane: 6 -7 grupe cu 3-4 elevi

Strategii didactice: jocul de rol, dezbaterea, metoda privirilor încrucișate(= aceasta se încadrează în strategiile cooperative și evidențiază mai multe puncte de vedere asupra unui fapt sau fenomen istoric, susținute prin argumente. Utilizarea ei furnizează elevilor o imagine comprehensivă asupra a ceea ce s-a întâmplat, o viziune interdisciplinară și o perspectivă multiplă asupra faptelor și fenomenelor istorice).

- Forme de organizare a activității: frontală, pe grupe.
- Bibliografie:
  * manualul de Istorie, clasa a VII-a, aflat la dispoziția elevului;
  **Marea istorie ilustrată a lumii*, vol. 6, Războaiele mondiale și perioada interbelică(1914-1945), București, Editura Litera Internațional, 2008.
  *Bogdan Antoniu, Dinu Rudolf, *Istoria relațiilor internaționale în secolele XIX-XX*, Ministerul Educației și Cercetării, Proiectul pentru învățământul rural, 2005.

Evaluarea activității presupune prezentarea de către profesor a criteriilor de evaluare – respectarea sarcinilor, a timpului alocat fiecărei sarcini, calitatea argumentelor și a contraargumentelor.

Evaluarea poate fi realizată și de către elevi care pot răspunde în grupele de lucru sau individual la un scurt **chestionar**:

a) Care sunt etapele pe care le-ai parcurs în vederea realizării efective a sarcinii de lucru?
b) Prin rezolvarea sarcinilor de lucru am învățat.....
c) Dificultățile pe care le-am întâmpinat au fost.....
d) Mi-aș putea îmbunătăți performanța dacă....
e) Cred că activitatea mea/a grupei ar putea fi apreciată ca fiind....

Profesorul poate utiliza **lista de control** de mai jos pentru a obține obiectivitate în evaluarea abilităților și progresului elevilor:

Elevul	da	nu
a înțeles sarcinile		
a cerut ajutor atunci când a avut nevoie		
a cooperat cu ceilalți		
a dus activitatea până la capăt		
a știut ce tip de informație trebuie să caute pentru rezolvarea sarcinii		
a știut ce să facă cu informația dobândită: - capacitate de sinteză - comparație - argumentare - analiză		
a respectat sarcinile		

Extinderi/ deschideri spre alte discipline:

Tematica lecției poate fi abordată și la **Educație socială** la **clasa a V-a**, la unitatea Respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copilului, tema Instituții guvernamentale și non-guvernamentale cu rol în respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copilului. Se vor atinge competențele specifice 1.3 Raportarea critică la opiniile, explicațiile și explicațiile formulate de alte persoane în contextul unor dezbateri privind asigurarea și promovarea drepturilor copilului și 2.2 Identificarea, prin lucrul în echipă, a unor măsuri de intervenție posibile pentru cazuri semnalate de încălcarea drepturilor copilului sau de promovare a acestora.

Consider că aplicarea la nivelul clasei a V-a ar fi puțin mai greoaie, dar, cu ceva mai multă pregătire prealabilă, profesorul poate înlocui statele din exemplul meu cu instituții/organizații guvernamentale sau non-guvernamentale, cerându-le elevilor să evidențieze/analizeze rolul acestora.

La **aceeași disciplină**, la **clasa a VII-a**, în cadrul domeniului de conținut Sistemul politic în România, tema Forme de guvernământ și regimuri politice: regimuri democratice, autoritare și totalitare, cu accent pe competențele 1.2 - Analizarea unor situații problematice

determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice și 1.3 – Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept. Subiectul dezbaterii ar viza analiza celor 3 tipuri de regimuri politice – democratic, autoritar, totalitar, cu avantajele și dezavantajele lor atât din perspectiva drepturilor și libertăților cetățenești, cât și prin prisma orientării politicii externe. Dezbaterea poate fi concentrată asupra cazului României sau poate aduce în discuție și alte state.

Cu siguranță, un profesor diriginte preocupat și pasionat ar putea propune o dezbatere pentru **ora de consiliere și dezvoltare personală** la **clasa a VI-a** sau **a VII-a** care să schimbe puțin registrul subiectului politico-social abordat în propunerile de mai sus și să-l ducă mai aproape de elev, în sfera orientării școlare și profesionale. Atingând și dezvoltând competențele specifice 4.1 Compararea unor trasee educaționale din perspectiva alegerii carierei și 4.2 Analiza unor ocupații din perspectiva responsabilităților, condițiilor de lucru și a consecințelor asupra stilului de viață de la **clasa a VI-a și** 4.1 - Formularea unor scopuri personale referitoare la educație, carieră și stil de viață și 4.2 - Evaluarea corespondenței dintre aspirațiile personale, cerințele unei ocupații și nivelul de educație necesar de la **clasa a VII-a**, profesorul diriginte poate iniția o dezbatere în jurul diferitelor tipuri de școli sau meserii, insistând asupra traseelor educaționale sau asupra fișelor de ocupații, având ca punct de pornire opțiunile inițiale ale elevilor. E bine ca această dezbatere să fie făcută măcar o dată într-un an școlar pentru a putea observa evoluția intereselor, preocupărilor și motivațiilor fiecărui elev (care poate să-și alcătuiască un portofoliu al orientărilor lui educaționale și profesionale) astfel încât, în clasa a VIII-a, alegerea la final de ciclu gimnazial să fie una în cunoștință de cauză. O resursă ce ar putea fi folosită e furnizată de *Agerpress, Tânăr de România*, cu episoade care înfățișează povești de succes ce pot constitui repere pentru elevi. https://www.agerpres.ro/tanar-de-romania